

ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય વિભાગ
મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા મહાવિદ્યાલય,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ - 380014

અભ્યાસક્રમ:

ગુજરાતી

અનુપારંગત (M. Phil.)

વિદ્યાવાચસ્પતિ (Ph.D.)

ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય વિભાગ
મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ - 380014

અનુપારંગત (M. Phil) વિદ્યાવાચસ્પતિ (Ph.D.)

કોર્સવર્ક

સત્ર -1

<u>પ્રશ્નપત્ર-</u> 101 શૈક્ષણિક હેતુઓ:	પ્રશ્નપત્ર નામ: સંશોધનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર	કુલ ગુણ : 100		
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સંશોધન પદ્ધતિઓનો પરિચય કેળવે. • વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનની શાસ્ત્રીયતાને સમજી શકે તથા પોતાના સંશોધનને વધારે ઉચ્ચ કોટિનું બનાવી શકે. 			
અભ્યાસક્રમ	<p><u>એકમ-1</u> સંશોધન: અર્થ, સ્વરૂપ, મહત્ત્વ, કાર્યક્ષેત્ર, હેતુઓ, પ્રયોજનો અને પ્રક્રિયા</p> <p><u>એકમ-2</u> સંશોધનની પદ્ધતિ, પ્રવિધિઓ અને અભિગમો; સંશોધન પ્રશ્ન, પૂર્વધારણા, રૂપરેખા, અહેવાલ, ટૂંકસાર.</p> <p><u>એકમ-3</u> સંશોધનમાં કોમ્પ્યુટરની ઉપયોગિતા, ઇન્ટરનેટ ઉપર પ્રાપ્ય ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકો- પરિચય અને ઉપયોગિતા.</p>	32 32 16	1.5 1.5 1	30 20 10
સંદર્ભગ્રંથો:	<p>સ્વાધ્યાય, પરિસંવાદ</p> <ul style="list-style-type: none"> • સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિઓ – ચં. પૂ. વ્યાસ • સાહિત્ય સંશોધન વિશે – સુમન શાહ • સામાજિક સંશોધન – ઠાકોરલાલ નાયક • સંશોધનની પ્રક્રિયા અને પ્રશ્નો – ભરત પરીખ 	20 100	4	60

<p>પ્રશ્નપત્ર- 102</p>	<p>પ્રશ્નપત્ર નામ : સંશોધનમાં કમ્પ્યુટરનું ઉપયોજન</p>			<p>કુલ ગુણ: 50</p>
<p>શૈક્ષણિક હેતુઓ:</p>	<p>વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરવાની ક્ષમતા કેળવે. વિદ્યાર્થીઓ ઇન્ટરનેટના ઉપયોગ વડે સંશોધનના વૈશ્વિક પ્રવાહો સાથે અનુબંધ સાધે.</p>			
<p>અભ્યાસક્રમ:</p>	<p><u>એકમ-1 સૈદ્ધાંતિક કાર્ય</u></p> <p><u>એકમ-2 પ્રાયોગિક કાર્ય</u></p>	<p>કુલ ગુણ 25 25</p>	<p>ક્રેડિટ 1 1</p>	<p>સમય 15 15</p>
		<p>50</p>	<p>2</p>	<p>30</p>

પ્રશ્નપત્ર - પ્રશ્નપત્ર નામ: સંબંધિત વિષયક્ષેત્રમાં સૈદ્ધાંતિક તેમજ પૂર્વે

કુલ ગુણ: 50

103

થયેલાં સંશોધનોવિષયક સાહિત્યનું વિહંગાવલોકન

શૈક્ષણિક હેતુઓ:	1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાના જ્ઞાનભંડારોનો તથા ગ્રંથોનો પરિચય મેળવે. 2. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતના વિવિધ હસ્તપ્રત ભંડારોનો પરિચય મેળવે.	કુલ ગુણ	કેડિટ	સમય
અભ્યાસક્રમ	<u>એકમ-1</u> સંશોધનવિષયક સિદ્ધાંત-વિચારણાનું પ્રકાશિત સાહિત્ય	20	1	15
	<u>એકમ-2</u> શોધનિબંધ સંબંધિત સામગ્રીનું અધ્યયન	20	1	15
	સ્વાધ્યાય, પરિસંવાદ	10		
		50	2	30

પ્રશ્નપત્ર- 104	પ્રશ્નપત્ર નામ: વિષયસંબંધિત પ્રશ્નપત્ર: ગુજરાતીના સંશોધનક્ષેત્રનો ઉચ્ચસ્તરીય અભ્યાસ	કુલ ગુણ: 100		
શૈક્ષણિક હેતુઓ:	<ol style="list-style-type: none"> 1 ગુજરાતી ભાષાનાં સંશોધનનાં મહત્વનાં ક્ષેત્રોનો પરિચય કેળવે તથા સીમાચિહ્નરૂપ સંશોધકોના સંશોધન કાર્યથી વાકેફ થાય. 2. વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન સાહિત્યિક સંશોધન કાર્યથી પરિચિત થાય. 			
અભ્યાસક્રમ	<p>એકમ-1 (1) મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંશોધનની રૂપરેખા (2) મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સંશોધન કરનારા સંશોધકો, (તેમની સિદ્ધિઓ અને તેમને પડેલી મુશ્કેલીઓના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તેમના પ્રદાનનું વિશેષ ભાવે અધ્યયન) 1. કેશવ હર્ષદ ધ્રુવ, 2. અંબાલાલ ખુ. જાની, 3. મંજુલાલ મજમુદાર, 4. કે. કા. શાસ્ત્રી, 5. કે. બી. વ્યાસ, 6. મુનિ પુણ્યવિજયજી, 7. હરિવલ્લભ ભાયાણી, 8. ભોગીલાલ સાંડેસરા, 9. રા. યુ. મોદી 10. જયંત કોઠારી. 11. બળવંત જાની</p> <p>એકમ-2 (1) અર્વાચીન સાહિત્ય અંગે થયેલા સંશોધનની કામગીરીની રૂપરેખા (2) અર્વાચીન સાહિત્યમાં સંશોધન કરનાર સંશોધકો, (તેમની સિદ્ધિઓ અને તેમને પડેલી મુશ્કેલીઓના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તેમના પ્રદાનનું વિશેષ ભાવે અધ્યયન) 1. ડાહ્યાભાઈ દેરાસરી, 2. હીરાલાલ ત્રિ. પારેખ, 3. ઉમાશંકર જોષી, 4. ભૃગુરાય અંજારિયા. 5. સુરેશ જોષી</p>	કુલ ગુણ 40	કેડિટ 2	સમય 30
	સ્વાધ્યાય, પરિસંવાદ	40	2	30
		20		
સંદર્ભગ્રંથો:	<ul style="list-style-type: none"> • ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ: 4-5-6 – પ્ર. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ • યુગદૃષ્ટા ઉમાશંકર – સં. ચંદ્રકાન્ત શેઠ, રઘુવીર ચૌધરી તથા અન્ય • લોકસાહિત્ય: સંશોધન અને સંપાદન - હરિવલ્લભ ભાયાણી 	100	4	60

સત્ર – 2 થી 4માં

શોધનિબંધ તૈયાર કરવો